

BS/81/2010

**WPROWADZENIE EURO W POLSCE –
POPARCIE, SKUTKI,
POINFORMOWANIE**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

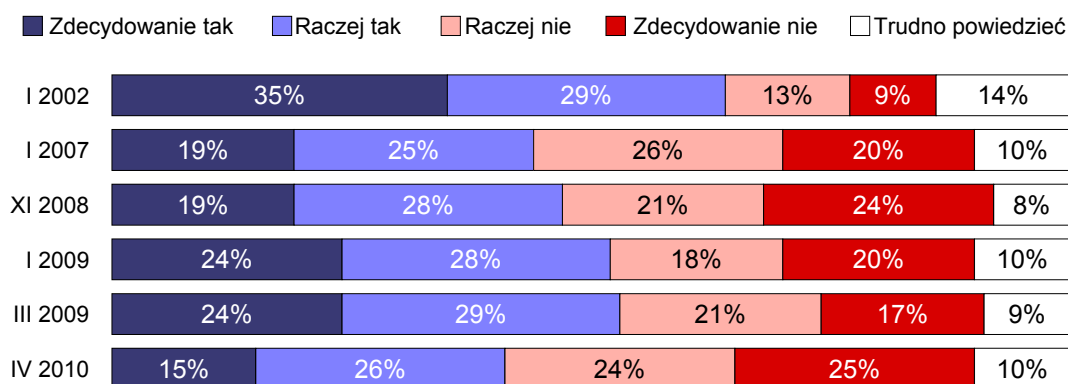
Przystąpienie Polski do strefy euro pozostaje jednym z głównych celów obecnego rządu. Na początku roku gabinet Donalda Tuska przedstawił program naprawy finansów publicznych na lata 2010 – 2011, którego celem jest ograniczenie zadłużenia i zmniejszenie deficytu budżetowego. Ma to pozwolić na spełnienie przyjętych na mocy Traktatu z Maastricht kryteriów konwergencji i umożliwić w ciągu kilku lat przystąpienie Polski do strefy euro.

CZY POLACY CHCĄ PRZYSTĄPIĆ DO STREFY EURO?

W roku 2002, jeszcze przed wejściem Polski do Unii Europejskiej, ale tuż po wprowadzeniu euro w większości krajów ówczesnej Piętnastki, niemal dwie trzecie Polaków (64%) wyrażało zgodę na zastąpienie złotego europejskim pieniądzem. Już po akcesji poparcie dla przystąpienia naszego kraju do strefy euro wyraźnie osłabło. W latach 2007 – 2008 odsetki zwolenników i przeciwników przyjęcia tej waluty były zbliżone. W pierwszym kwartale 2009 roku, po przystąpieniu Słowacji do strefy euro i w okresie dyskusji nad możliwością i zasadnością szybkiego przyjęcia euro przez Polskę, poparcie dla wprowadzenia wspólnej waluty europejskiej zwiększyło się do 52%. Euro mogło być wówczas postrzegane jako pieniądź bardziej stabilny niż złoty i – w obliczu narastającego kryzysu gospodarczego na świecie – dający większe poczucie bezpieczeństwa ekonomicznego i finansowego. Obecnie planowane przyjęcie euro znów zaczyna budzić więcej wątpliwości. W sondażu kwietniowym¹ za wprowadzeniem wspólnej waluty europejskiej opowiedziało się dwie piąte Polaków (41%), a niemal połowa (49%) była przeciwna temu posunięciu. Być może przykład Grecji, stojącej na krawędzi bankructwa, podziałał na Polaków odstrasżająco, uświadamiając im, że samo przystąpienie do strefy euro nie gwarantuje stabilności gospodarczej i finansowej państwa. Prawdopodobnie część osób ma także świadomość, że Polska nie spełnia obecnie kryteriów konwergencji, umożliwiających wejście do strefy euro.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (239) przeprowadzono w dniach 8 – 19 kwietnia 2010 roku na liczącej 1056 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. CZY ZGODZIŁ(A)BY SIĘ PAN(I) NA ZASTĄPIENIE POLSKIEGO PIENIĄDZA (ZŁOTEGO) WSPÓLNYM DLA WIELU PAŃSTW UNII EUROPEJSKIM PIENIĄDZEM – EURO?

Na stosunek do wprowadzenia w Polsce euro wpływa płeć, wiek, miejsce zamieszkania oraz – przede wszystkim – status społeczno-ekonomiczny respondentów. Za przyjęciem euro częściej opowiadają się mężczyźni (46%) niż kobiety (35%). Stosunkowo najwięcej zwolenników wprowadzenia europejskiej waluty notujemy wśród ludzi młodych: w wieku od 18 do 24 lat (49%) oraz od 25 do 34 lat (52%), mieszkańców największych miast (54%), badanych z wyższym wykształceniem (56%) oraz, przede wszystkim, wśród osób relatywnie najlepiej sytuowanych – o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł (61%). W grupach społeczno-zawodowych wejście do strefy euro popierają głównie: kadra kierownicza i specjaliści (62%), średni personel, technicy (56%) oraz właściciele firm (49%), a wśród biernych zawodowo – uczniowie i studenci (51%).

Stosunek do przyjęcia przez Polskę europejskiej waluty wiąże się z preferencjami partyjnymi. Za przystąpieniem naszego kraju do strefy euro opowiadają się w większości sympatycy PO i SLD. Sprzeciw dominuje wśród zwolenników PSL, a zwłaszcza wśród potencjalnych wyborców PiS.

Tabela 1

Potencjalne elektoraty	Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem – euro?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	68	28	4
SLD*	56	44	0
PSL*	37	44	19
PiS	25	68	7

* Dane dotyczące elektoratów SLD i PSL należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę ich zwolenników w badanej próbie

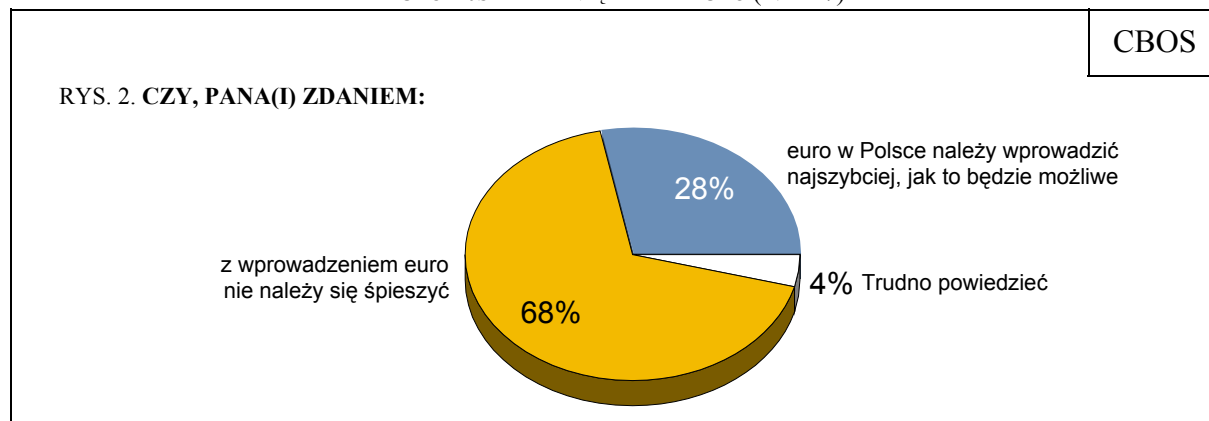
Nastawienie do przyjęcia w Polsce euro wiąże się ze stosunkiem do członkostwa w Unii Europejskiej. Respondenci niechętni obecności naszego kraju w UE powszechnie sprzeciwiają się też zastąpieniu złotego wspólną europejską walutą. Zwolennicy członkostwa Polski we Wspólnocie nie zajmują w tej kwestii jednoznacznego stanowiska: równie często popierają wprowadzenie euro, co odnoszą się do tego krytycznie.

Tabela 2

Stosunek do członkostwa Polski w UE	Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem – euro?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Zwolennicy	46	45	9
Przeciwnicy	4	90	6
Niezdecydowani	17	53	30

Spośród osób popierających wprowadzenie w Polsce euro większość (68%) uważa, że nie należy się z tym śpieszyć. Za możliwie najszybszym terminem przystąpienia do strefy euro opowiada się 28% zwolenników przyjęcia europejskiej waluty.

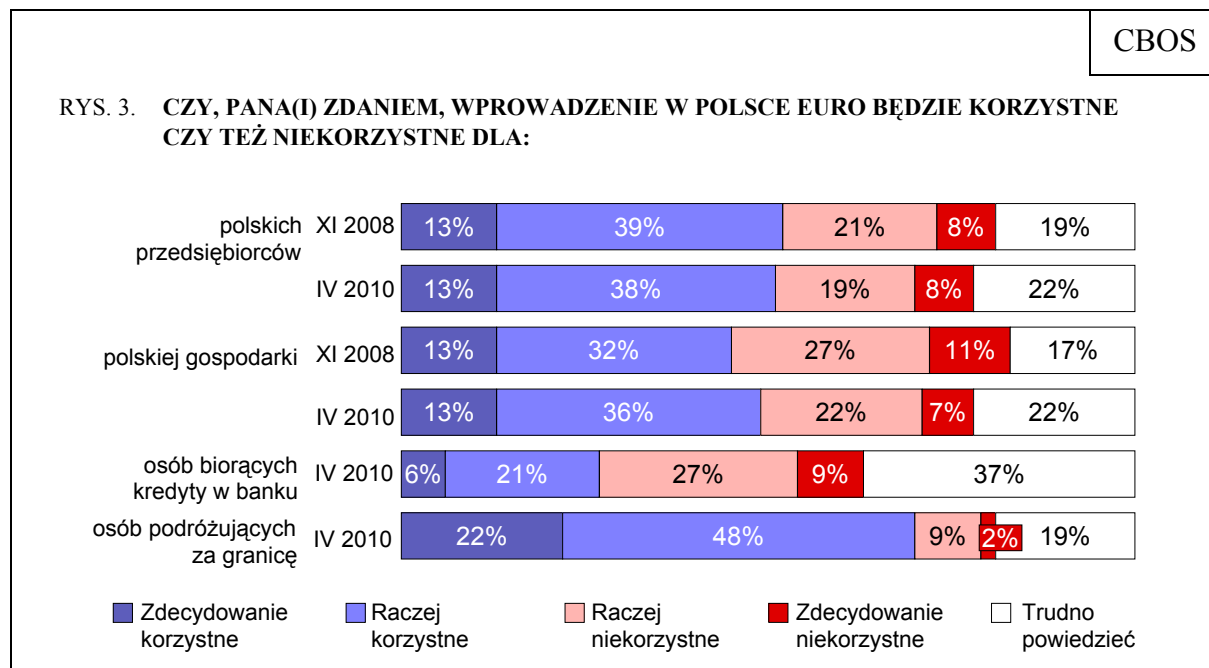
ODPOWIEDZI OSÓB ZGADZAJĄCYCH SIĘ NA ZASTĄPIENIE ZŁOTEGO WSPÓLNYM DLA WIELU PAŃSTW UE EUROPEJSKIM PIENIĄDZEM – EURO (N=427)

PRZEWIDYWANE SKUTKI WPROWADZENIA EURO

Większość ekonomistów uważa, że przyjęcie euro przyniesie Polsce korzyści i – mimo pewnych kosztów z tym związanych – będzie sprzyjać rozwojowi gospodarki kraju. Pogląd ten podziela także niemal połowa badanych (49% wobec 29% spodziewających się negatywnych ekonomicznych skutków tego przedsięwzięcia). Obawy przed niekorzystnymi gospodarczymi efektami przyjęcia euro są obecnie znacząco mniejsze niż w listopadzie 2008 roku.

Podobnie jak ogólne opinie o gospodarczych skutkach wprowadzenia euro układają się opinie o następstwach tej decyzji dla polskich przedsiębiorców: 51% badanych uważa, że zyskają oni na przyjęciu wspólnej waluty, a 27% jest przeciwnego zdania.

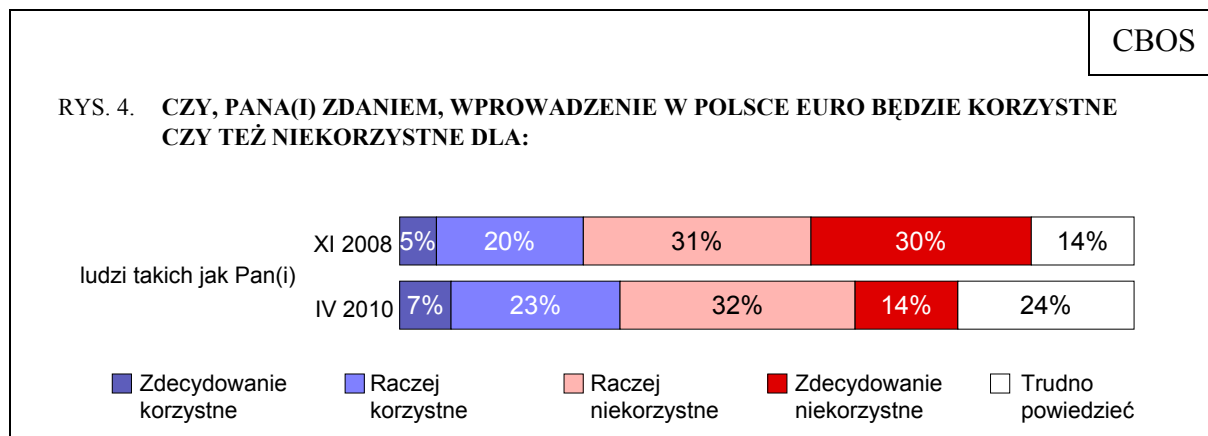

Dużą niepewność wywołują skutki wprowadzenia euro dla kredytobiorców. Ich ocena może się różnić w zależności od tego, czy dotyczy osób, które już spłacają kredyty, czy zamierzających dopiero zaciągnąć je po przyjęciu euro, choć – zdaniem specjalistów – w obu wypadkach powinny przeważać korzyści. Tylko niewiele więcej niż co czwarty badany (27%) uważa, że wprowadzenie europejskiej waluty będzie korzystne dla kredytobiorców. Więcej osób ma co do tego wątpliwości i obawia się, że sytuacja osób biorących kredyty będzie gorsza niż dotychczas (36%). Niemal dwie piąte ankietowanych (37%) nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie.

Najbardziej jednoznaczne są wypowiedzi na temat skutków wejścia Polski do strefy euro dla osób wyjeżdżających za granicę: ponad dwie trzecie ankietowanych (70%) uważa, że przyjęcie wspólnej waluty będzie dla nich korzystne, a tylko co dziewiąty (11%) jest przeciwnego zdania.

Stosunkowo najgorzej postrzegane są następstwa tej decyzji dla ogółu Polaków. Blisko połowa badanych (46%) sądzi, że ludzie tacy jak oni stracą na zamianie złotego na euro. Pozytywnych następstw przyjęcia euro dla siebie i ludzi sobie podobnych spodziewa się

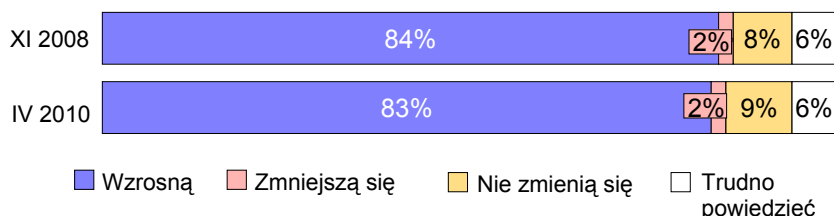
30% respondentów. Zwraca uwagę fakt, że w okresie od listopada 2008 roku do kwietnia tego roku istotnie zmniejszyły się obawy przed negatywnymi efektami wprowadzenia euro dla przeciętnego Polaka.

Zwolennicy i przeciwnicy przystąpienia Polski do unii monetarnej odmiennie zapatrują się na skutki tej decyzji. Większość respondentów popierających wprowadzenie euro uważa, że będzie to korzystne dla polskiej gospodarki (79%), przedsiębiorców (78%) oraz ludzi podróżujących za granicę (87%). Niemal połowa z nich (47%) sądzi, że na zmianie waluty zyskają także kredytobiorcy. Blisko dwie trzecie zwolenników wprowadzenia euro (64%) wierzy, że skorzystają na tym ludzie tacy jak oni. Przewidywania przeciwników tego projektu są na ogół pesymistyczne. Ich zdaniem, pozytywne efekty wprowadzenia euro odczują wprawdzie ludzie wyjeżdżający za granicę (60%), jednak negatywnych skutków będzie więcej. Przeważająca część z nich uważa, że przyjęcie euro będzie niekorzystne dla gospodarki (51%), przedsiębiorców (44%) oraz dla osób biorących kredyty w banku (50%). Zdecydowana większość przeciwników wprowadzenia wspólnej waluty (77%) przewiduje, że ludzie tacy jak oni stracą w wyniku tej decyzji.

Opinia o niekorzystnych skutkach przystąpienia do strefy euro dla większości społeczeństwa wynika najprawdopodobniej z niemal powszechnie wyrażanego przekonania, że po wprowadzeniu w Polsce europejskiej waluty ceny większości towarów i usług wzrosną (83%).

RYS. 5. CZY SPODZIEWA SIĘ PAN(I), ŻE PO WPROWADZENIU W POLSCE EURO CENY WIĘKSZOŚCI PODSTAWOWYCH TOWARÓW I USŁUG WZROSNA, ZMNIJSZĄ SIĘ CZY TEŻ SIĘ NIE ZMIENIĄ?

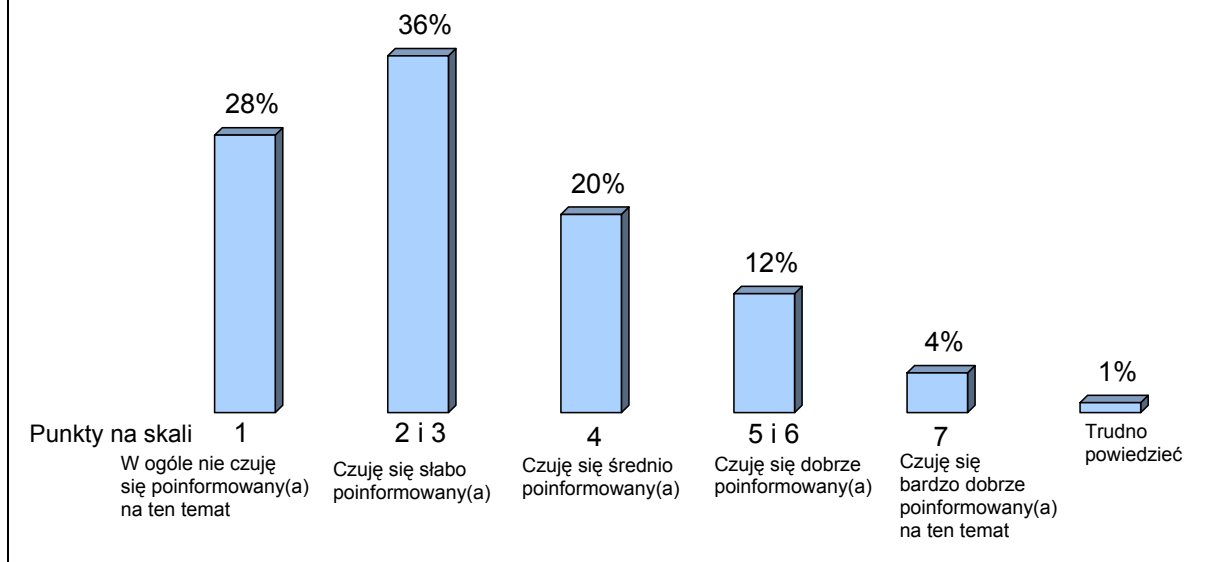

Przekonanie, że następstwem przyjęcia euro będzie wzrost cen, bywa rzadko kwestionowane i wyraźnie dominuje we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Także zwolennicy wprowadzenia wspólnej waluty, którzy podkreślają pozytywne efekty tej decyzji, w ogromnej większości (75%) spodziewają się podniesienia cen po przystąpieniu Polski do strefy euro. Obawy przed wzrostem cen wynikają z doświadczeń mieszkańców państw, które wcześniej przyjęły wspólną walutę. Wielu z nich uważało, że spowodowało to podniesienie cen i wzrost kosztów utrzymania. Tymczasem, jak wynika z danych Eurostatu, w krajach, które przyjęły europejską walutę, ceny większości produktów nie uległy zmianie, a niektórych nawet się zmniejszyły. Skokowe podwyżki – związane z zaokrągleniem cen – dotyczyły na ogół drobnych produktów czy usług (oferowanych przez małe, lokalne sklepy i usługodawców) i miały niewielki wpływ na zwiększenie kosztów utrzymania. Ponieważ jednak podwyżki dotyczyły artykułów często kupowanych, inflacja postrzegana była jako większa niż rzeczywisty wzrost cen. W Polsce obawy przed wzrostem cen mogą też wynikać stąd, że Polacy mają w pamięci całkiem niedawne doświadczenia związane z przystąpieniem do Unii Europejskiej. Wzrost cen po wejściu do Wspólnoty był najpowszechniej odczuwanym i najczęściej wskazywanym w badaniach negatywnym następstwem akcesji.

POINFORMOWANIE O WPROWADZENIU EURO

Poziom poinformowania na temat planowanego wprowadzenia euro jest niewielki: częściej niż co czwarty respondent (28%) nie czuje się w ogóle zorientowany w tej kwestii, a więcej niż co trzecia osoba (36%) ma słabą orientację. Dobrze lub bardzo dobrze poinformowanych – we własnym odczuciu – jest jedynie 16% ankietowanych.

RYS. 6. JAK BY PAN(I) OKREŚLIŁ STOPIEŃ SWOJEGO POINFORMOWANIA NA TEMAT PLANOWANEGO WPROWADZENIA W POLSCE EURO? ODPOWIEDZI PROSZĘ ZAZNACZYĆ NA SKALI, GDZIE 1 OZNACZA, ŻE W OGÓLE NIE CZUJE SIĘ POINFORMOWANY(A) NA TEN TEMAT, A 7 – ŻE CZUJE SIĘ PAN(I) BARDZO DOBRZE POINFORMOWANY(A)

Stopień swojego poinformowania o planowanym wprowadzeniu euro względnie lepiej oceniają młodszy respondenci, mieszkańcy dużych miast, badani z wykształceniem wyższym oraz osoby stosunkowo dobrze sytuowane. Jednak także w tych grupach wyraźnie więcej jest osób mających poczucie niedostatecznego poinformowania w tej kwestii niż dobrze zorientowanych.

Brak rzetelnej i wiarygodnej informacji na temat zasad przyjęcia wspólnej waluty oraz przewidywanych skutków tej decyzji może wywoływać poczucie niepewności i obawy, co na pewno nie sprzyja poparciu dla tego projektu. Przeciwnicy przystąpienia Polski do strefy euro czują się gorzej poinformowani w kwestii wprowadzenia euro niż jego zwolennicy. Więcej niż dwie trzecie z nich (ogółem 69%) określa stopień swojego poinformowania na ten temat jako co najwyżej słaby. Jednak dalece niezadowolający jest także stan poinformowania zwolenników przyjęcia wspólnej waluty: ogółem ponad połowa z nich (55%) twierdzi, że w najlepszym razie słabo orientuje się w tej kwestii.

Wydaje się zatem, że stosunek do wprowadzenia euro jest w niewielkim stopniu oparty na rzeczywistej wiedzy dotyczącej skutków tej decyzji, w dużym stopniu zaś zależy od innych czynników, takich jak m.in. stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej i pogłębiania integracji europejskiej oraz zaufanie do polityki obecnego rządu.

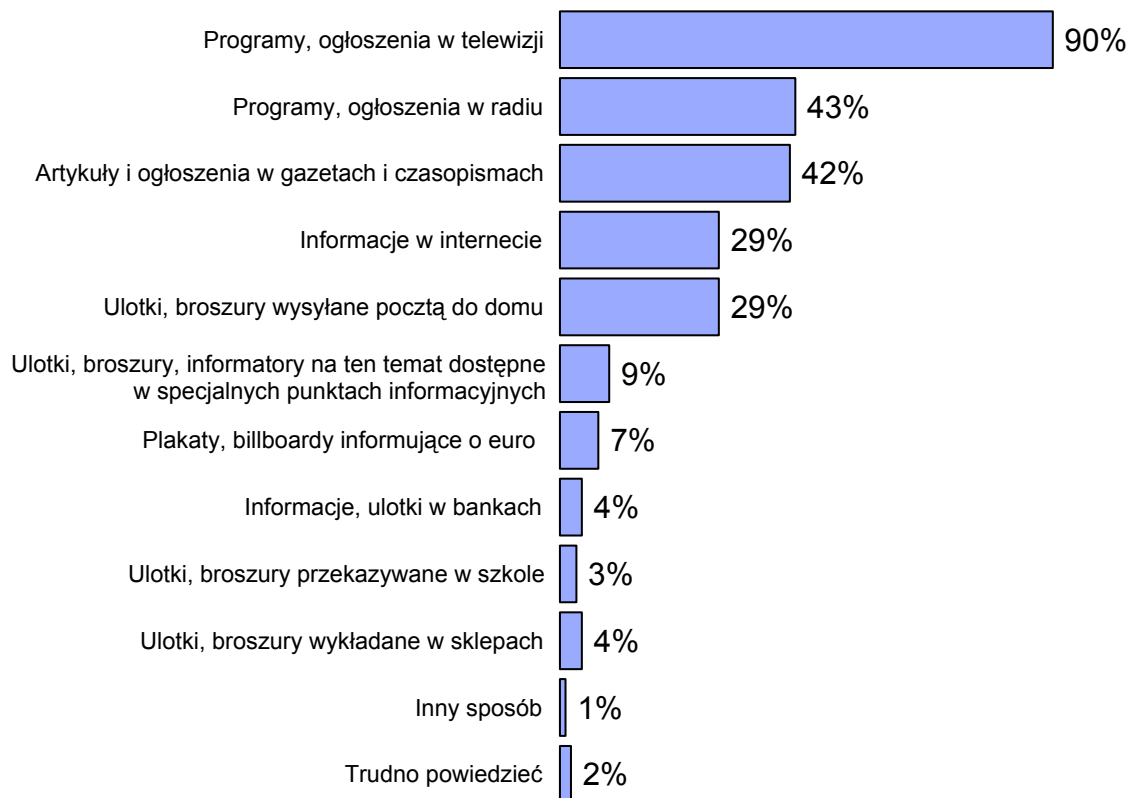
Tabela 3

Jak by Pan(i) określił(a) stopień swojego poinformowania na temat planowanego wprowadzenia w Polsce euro?	Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw Unii europejskim pieniądzem – euro?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
W ogóle nie czuję się poinformowany(a) na ten temat	18	34	37
Czuję się słabo poinformowany(a)	37	35	32
Czuję się średnio poinformowany(a)	24	17	14
Czuję się dobrze poinformowany(a)	16	10	12
Czuję się bardzo dobrze poinformowany(a) na ten temat	5	3	1
Trudno powiedzieć	0	1	4
	100	100	100

Polacy chcą być informowani o planowanym wprowadzeniu euro przede wszystkim za pośrednictwem mediów, w tym głównie telewizji. Na programy i ogłoszenia emitowane w telewizji jako na preferowane źródło informacji na ten temat wskazało aż 90% badanych. O połowę mniej osób uznało za odpowiednie programy radiowe (43%) oraz artykuły i ogłoszenia prasowe (42%). Ważnym źródłem informacji na temat wprowadzenia euro może być także internet (29% wskazań), choć korzystanie z sieci nie jest jeszcze w Polsce powszechne (według naszych najnowszych danych², internetu używa 51% dorosłych Polaków). Równie dobrym jak internet sposobem informowania o euro może być także – jeśli weźmiemy pod uwagę odsetek uzyskanych wskazań (29%) – wysyłanie materiałów informacyjnych (ulotek i broszur) bezpośrednio do domu. Inne ewentualne metody informowania na ten temat wskazywane były zdecydowanie rzadziej. Jak wynika z preferencji badanych, spośród różnych sposobów rozpowszechniania wiedzy o euro najbardziej doceniane są te łatwo dostępne i niewymagające zaangażowania ze strony odbiorcy. Najlepiej zatem informację dostarczyć do domu.

² Por. komunikat CBOS „Korzystanie z komputerów i internetu”, czerwiec 2010.

RYS. 7. W JAKI SPOSÓB PRZED W SZYTKIM POWINNO SIĘ INFORMOWAĆ SPOŁECZEŃSTWO O PLANOWANYM WPROWADZENIU W POLSCE EURO?

Odsetki nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać trzy sposoby

Spośród pięciu najczęściej wskazywanych źródeł informacji o wprowadzeniu euro zdecydowanie najbardziej sprofilowane ze względu na cechy społeczno-demograficzne badanych są preferencje dotyczące internetu. Wśród najlepszych źródeł wiedzy o euro informacje zamieszczane w sieci wskazują przede wszystkim ludzie młodzi: w grupie osób w wieku od 18 do 24 roku życia internet był wymieniany na drugim miejscu, zaraz po telewizji (62% wskazań). Im starszy wiek, tym rzadsze preferencje dotyczące informowania o euro za pośrednictwem internetu. Już w kolejnej grupie wiekowej (25 – 34 lata) wskazywało na niego wyraźnie mniej osób (39%). Wśród najstarszych respondentów (od 65 roku życia) internet uzyskał zaledwie 6% wskazań.

Preferencje dotyczące informowania o euro w sieci wiążą się także, choć w znacznie mniejszym stopniu, z wykształceniem. Osoby najlepiej wykształcone wskazywały internet jako pożądane źródło o euro ponad dwukrotnie częściej (47%) niż badani z wykształceniem podstawowym (23%) i zasadniczym zawodowym (20%).

Stosunek Polaków do wprowadzenia w naszym kraju euro jest ambiwalentny. Obecnie nieco bardziej liczni są przeciwnicy niż zwolennicy przyjęcia wspólnej waluty. Przygotowanie Polski do przystąpienia do strefy euro, a więc przede wszystkim spełnienie wymaganych kryteriów konwergencji oraz kampania informacyjna na temat zasad i skutków planowanych zmian powinny przyczynić się do wzrostu społecznego poparcia dla tego projektu. Tym bardziej że dość częste jest przekonanie, iż wprowadzenie euro będzie sprzyjać rozwojowi polskiej gospodarki i przyniesie korzyści polskim przedsiębiorcom. Spodziewanym ekonomicznym korzyściom z przyjęcia wspólnej waluty towarzyszą jednak obawy przed wzrostem cen. Koniecznością wydaje się zatem stworzenie wiarygodnych mechanizmów zapobiegających nieuzasadnionym podwyżkom cen w związku ze zmianą waluty.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1

		Czy zgodzi(a)by się Pan(i) na zastąpienie polskiego pieniądza (złotego) wspólnym dla wielu państw UE pieniądem - euro?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		41	49	10	1055
Płeć	Mężczyźni	46	45	8	502
	Kobiety	35	53	12	553
Wiek	18-24 lata	49	44	7	142
	25-34	52	40	8	199
	35-44	46	43	11	158
	45-54	41	50	9	194
	55-64	33	57	10	189
	65 lat i więcej	23	61	16	174
Miejsce zamieszkania	Wieś	34	49	16	401
	Miasto do 20 tys.	41	51	8	140
	20-100 tys.	40	53	8	199
	101-500 tys.	45	49	6	169
	501 tys. i więcej mieszk.	54	43	3	145
Wykształcenie	Podstawowe	32	54	14	264
	Zasadnicze zawodowe	33	56	11	271
	Średnie	46	46	9	356
	Wyższe	56	38	5	164
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	62	36	1	104
	Średni personel, technicy	56	39	6	50
	Pracownicy adm.-biurowi	39	49	13	69
	Pracownicy usług	46	50	4	41
	Robotnicy wykwalifikowani	39	52	9	134
	Robotnicy niewykwalifik.	38	51	11	43
	Rolnicy	29	40	31	56
	Pracujący na własny rach.	49	41	10	47
Bierni zawodowo	Renciści	24	63	13	75
	Emeryci	28	59	14	216
	Uczniowie i studenci	51	42	7	100
	Bezrobotni	49	45	6	59
	Gospodynie domowe i inni	40	54	7	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	47	46	7	151
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	50	46	5	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	51	41	8	221
	prywatnym gosp. rolnym	30	42	28	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	37	52	11	157
	501-750	39	49	12	140
	751-1000	31	60	9	160
	1001-1500	47	47	6	188
	Powyżej 1500 zł	61	32	8	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	36	50	14	182
	Średnie	34	54	12	454
	Dobre	50	44	6	419
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	55	15	54
	Raz w tygodniu	36	52	12	539
	1-2 razy w miesiącu	43	48	8	156
	Kilka razy w roku	48	44	8	199
	W ogóle nie uczestniczy	53	42	5	107
Poglądy polityczne	Lewica	50	45	5	145
	Centrum	47	46	7	344
	Prawica	40	51	9	327
	Trudno powiedzieć	25	55	20	238

Tabela 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie euro będzie korzystne czy też niekorzystne dla polskiej gospodarki ?			Liczba osób
		Korzystne	Niekorzystne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		49	29	22	1054
Płeć	Mężczyźni	56	29	15	502
	Kobiety	42	30	28	552
Wiek	18-24 lata	49	39	12	143
	25-34	54	32	14	198
	35-44	52	30	18	158
	45-54	52	26	23	193
	55-64	51	24	25	189
	65 lat i więcej	34	27	39	174
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	29	27	403
	Miasto do 20 tys.	49	27	24	139
	20-100 tys.	46	30	24	199
	101-500 tys.	55	30	15	168
	501 tys. i więcej mieszk.	60	30	10	145
Wykształcenie	Podstawowe	34	33	33	265
	Zasadnicze zawodowe	50	27	23	270
	Średnie	54	29	17	356
	Wyższe	57	28	15	163
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	65	25	10	104
	Średni personel, technicy	60	25	15	49
	Pracownicy adm.-biurowi	45	30	25	69
	Pracownicy usług	53	37	10	41
	Robotnicy wykwalifikowani	53	30	17	133
	Robotnicy niewykwalifik.	57	23	20	43
	Rolnicy	45	25	31	56
	Pracujący na własny rach.	58	27	15	47
Bierni zawodowo	Renciści	42	29	30	75
	Emeryci	38	26	36	216
	Uczniowie i studenci	48	40	13	101
	Bezrobotni	49	28	23	59
	Gospodynie domowe i inni	41	41	19	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	57	24	19	149
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	57	30	13	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	56	30	14	221
	prywatnym gosp. rolnym	46	23	31	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	49	28	23	157
	501-750	45	32	23	141
	751-1000	40	38	22	159
	1001-1500	58	24	18	188
	Powyżej 1500 zł	69	16	15	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	45	29	27	182
	Średnie	45	30	25	454
	Dobre	54	29	17	418
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	36	30	33	54
	Raz w tygodniu	44	30	25	541
	1-2 razy w miesiącu	53	29	18	156
	Kilka razy w roku	58	27	15	197
	W ogóle nie uczestniczy	56	28	16	107
Poglądy polityczne	Lewica	63	22	15	145
	Centrum	52	31	17	344
	Prawica	53	31	16	326
	Trudno powiedzieć	29	29	42	239

Tabela 3

		Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie euro będzie korzystne czy też niekorzystne dla polskich przedsiębiorców ?			Liczba osób
		Korzystne	Niekorzystne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		51	27	22	1054
Płeć	Mężczyźni	58	26	16	502
	Kobiety	46	27	28	552
Wiek	18-24 lata	48	36	16	143
	25-34	52	31	17	198
	35-44	57	28	15	157
	45-54	52	24	24	194
	55-64	59	19	22	189
	65 lat i więcej	39	23	38	174
Miejsce zamieszkania	Wieś	47	26	26	402
	Miasto do 20 tys.	52	26	21	139
	20-100 tys.	48	28	24	199
	101-500 tys. 501 tys. i więcej mieszk.	58 59	28 25	14 16	169 145
Wykształcenie	Podstawowe	38	28	33	265
	Zasadnicze zawodowe	53	25	22	270
	Średnie	56	27	18	356
	Wyższe	61	26	14	163
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	67	23	10	104
	Średni personel, technicy	64	23	12	49
	Pracownicy adm.-biurowi	54	23	24	69
	Pracownicy usług	50	25	25	41
	Robotnicy wykwalifikowani	57	26	17	134
	Robotnicy niewykwalifik.	57	24	19	42
	Rolnicy Pracujący na własny rach.	47 49	20 36	33 15	56 47
Bierni zawodowo	Renciści	43	25	31	75
	Emeryci	44	23	32	216
	Uczniowie i studenci	49	37	14	101
	Bezrobotni	51	30	20	59
	Gospodynie domowe i inni	41	35	24	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	62	22	16	150
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	48	32	19	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	59	25	15	221
	prywatnym gosp. rolnym	46	19	35	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	49	24	27	157
	501-750	44	34	22	140
	751-1000	44	31	25	160
	1001-1500	64	21	15	188
	Powyżej 1500 zł	68	16	16	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	47	26	28	181
	Średnie	50	26	23	455
	Dobre	55	27	18	418
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	34	30	37	54
	Raz w tygodniu	49	27	24	540
	1-2 razy w miesiącu	50	26	24	156
	Kilka razy w roku	62	25	14	198
	W ogóle nie uczestniczy	56	25	19	107
Poglądy polityczne	Lewica	65	20	15	145
	Centrum	55	26	19	344
	Prawica	55	28	17	326
	Trudno powiedzieć	33	29	38	239

Tabela 4

		Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie euro będzie korzystne czy też niekorzystne dla osób biorących kredyty w banku?			Liczba osób
		Korzystne	Niekorzystne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		27	36	37	1054
Płeć	Mężczyźni	34	33	33	502
	Kobiety	20	39	41	552
Wiek	18-24 lata	32	42	26	143
	25-34	33	37	31	198
	35-44	29	36	36	158
	45-54	25	37	38	193
	55-64	24	38	37	189
	65 lat i więcej	17	27	56	174
Miejsce zamieszkania	Wieś	24	33	43	403
	Miasto do 20 tys.	22	42	36	139
	20-100 tys.	28	37	35	199
	101-500 tys.	29	36	35	168
	501 tys. i więcej mieszk.	34	36	30	145
Wykształcenie	Podstawowe	16	36	48	265
	Zasadnicze zawodowe	26	38	36	270
	Średnie	32	36	33	356
	Wyższe	35	32	33	163
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	39	32	29	104
	Średni personel, technicy	38	23	39	49
	Pracownicy adm.-biurowi	32	38	30	69
	Pracownicy usług	31	42	26	41
	Robotnicy wykwalifikowani	29	41	30	133
	Robotnicy niewykwalifik.	19	40	41	43
	Rolnicy	10	35	54	56
	Pracujący na własny rach.	24	38	38	47
Bierni zawodowo	Renciści	17	45	38	75
	Emeryci	20	31	49	216
	Uczniowie i studenci	34	37	29	101
	Bezrobotni	24	32	43	59
	Gospodynie domowe i inni	31	37	32	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	29	36	35	149
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	42	37	22	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	32	36	32	221
	prywatnym gosp. rolnym	11	33	56	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	19	41	40	157
	501-750	22	42	36	141
	751-1000	25	32	43	159
	1001-1500	30	37	33	188
	Powyżej 1500 zł	45	29	26	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	18	40	42	182
	Średnie	23	35	42	454
	Dobre	34	35	30	418
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	17	47	36	54
	Raz w tygodniu	24	36	40	541
	1-2 razy w miesiącu	27	33	40	156
	Kilka razy w roku	34	35	31	197
	W ogóle nie uczestniczy	34	35	31	107
Poglądy polityczne	Lewica	31	34	35	145
	Centrum	32	39	29	344
	Prawica	29	35	35	326
	Trudno powiedzieć	12	33	54	239

Tabela 5

		Czy, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie euro będzie korzystne czy też niekorzystne dla ludzi takich jak Pan(i) ?			Liczba osób
		Korzystne	Niekorzystne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		30	46	24	1053
Płeć	Mężczyźni	38	43	19	502
	Kobiety	23	49	28	551
Wiek	18-24 lata	43	38	19	143
	25-34	42	42	16	198
	35-44	36	42	21	158
	45-54	26	46	28	193
	55-64	21	57	23	189
	65 lat i więcej	14	52	34	173
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	44	31	403
	Miasto do 20 tys.	29	53	18	139
	20-100 tys.	29	47	24	199
	101-500 tys. 501 tys. i więcej mieszk.	31 45	49 42	20 13	167 145
Wykształcenie	Podstawowe	17	53	30	265
	Zasadnicze zawodowe	23	53	23	270
	Średnie	35	41	23	356
	Wyższe	49	35	16	163
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	55	35	10	104
	Średni personel, technicy	40	41	19	49
	Pracownicy adm.-biurowi	28	44	28	69
	Pracownicy usług	26	54	20	41
	Robotnicy wykwalifikowani	34	45	21	133
	Robotnicy niewykwalifik.	23	48	29	43
	Rolnicy Pracujący na własny rach.	16 47	42 33	42 20	56 47
Bierni zawodowo	Renciści	13	63	24	75
	Emeryci	16	53	31	215
	Uczniowie i studenci	46	37	18	101
	Bezrobotni	30	46	24	59
	Gospodynie domowe i inni	23	58	19	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	36	42	22	149
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	37	41	22	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	42	42	16	221
	prywatnym gosp. rolnym	20	37	43	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	22	50	29	157
	501-750	27	50	23	141
	751-1000	23	52	25	159
	1001-1500	32	47	21	188
	Powyżej 1500 zł	54	30	16	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	18	54	29	181
	Średnie	23	49	28	454
	Dobre	42	41	17	418
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	48	31	54
	Raz w tygodniu	24	49	27	541
	1-2 razy w miesiącu	34	45	21	156
	Kilka razy w roku	39	41	20	197
	W ogóle nie uczestniczy	42	43	15	106
Poglądy polityczne	Lewica	38	43	20	145
	Centrum	35	44	21	344
	Prawica	33	48	19	325
	Trudno powiedzieć	13	50	38	239

Tabela 6

		Jak by Pan(i) określił(a) stopień swojego poinformowania na temat planowanego wprowadzenia w Polsce euro? Odpowiedzi proszę zaznaczyć na skali, gdzie 1 oznacza, że w ogóle nie czuje się Pan(i) poinformowany(a) na ten temat, a 7 – że czuje się Pan(i) bardzo dobrze poinformowany(a)						Liczba osób
		1 – W ogóle nie czuje się poinformowany(a) na ten temat	2 i 3 – Czuję się słabo poinformowany(a)	4 – Czuję się średni poinformowany(a)	5 i 6 – Czuję się dobrze poinformowany(a)	7 – Czuję się bardzo dobrze poinformowany(a) na ten temat	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	
Ogółem		28	36	20	12	4	1	1056
Płeć	Mężczyźni	21	37	21	15	5	1	503
	Kobiety	34	34	18	10	3	1	553
Wiek	18-24 lata	15	42	23	15	5		143
	25-34	19	40	22	16	2	1	199
	35-44	24	39	14	16	5	1	158
	45-54	25	41	22	8	4	0	194
	55-64	37	26	21	11	4	0	189
	65 lat i więcej	44	27	15	9	3	3	174
Miejsce zamieszkania	Wieś	33	38	16	10	2	1	403
	Miasto do 20 tys.	24	39	21	9	5	2	140
	20-100 tys.	30	29	21	11	7	2	199
	101-500 tys.	24	32	26	14	5		169
	501 tys. i więcej mieszk.	18	39	20	20	3		145
Wykształcenie	Podstawowe	42	29	17	9	3	2	265
	Zasadnicze zawodowe	30	40	16	11	2	1	271
	Średnie	23	37	22	12	5	1	356
	Wyższe	12	37	25	20	5	1	164
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	38	24	21	4		104
	Średni personel, technicy	18	51	22	6	3		50
	Pracownicy adm.-biurowi	25	31	22	18	3	1	69
	Pracownicy usług	35	24	21	14	5	2	41
	Robotnicy wykwalifikowani	23	41	19	13	4		134
	Robotnicy niewykwalifik.	28	42	14	8	5	2	43
	Rolnicy	35	40	12	11		2	56
Pracujący na własny rach.	15	25	33	21	6		47	
Bierni zawodowo	Renciści	31	33	20	12	1	2	75
	Emeryci	44	26	16	8	4	2	216
	Uczniowie i studenci	14	41	28	11	6		101
	Bezrobotni	35	41	15	8	1		59
	Gospodynie domowe i inni	29	45	10	12	4		60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	22	44	21	9	4	1	151
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	32	22	16	8	1	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	18	35	24	19	3		221
	prywatnym gosp. rolnym	26	45	14	12		2	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	37	34	13	12	4	1	157
	501-750	27	35	26	9	3		141
	751-1000	34	35	19	9	3	1	160
	1001-1500	27	35	22	11	5	1	188
	Powyżej 1500 zł	23	29	23	21	3	1	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	36	37	18	6	3	0	182
	Średnie	32	35	18	11	3	2	455
	Dobre	20	36	22	16	5	0	419
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	31	28	12	19	9	2	54
	Raz w tygodniu	31	36	21	8	2	1	541
	1-2 razy w miesiącu	25	36	21	15	3		156
	Kilka razy w roku	20	37	20	16	6	1	199
	W ogóle nie uczestniczy	28	37	14	17	3	1	107
Poglądy polityczne	Lewica	22	42	22	11	3		145
	Centrum	28	34	22	10	4	1	344
	Prawica	23	34	20	17	5	0	327
	Trudno powiedzieć	37	36	15	9	1	2	240